

Protokół

z kontroli kompleksowej przeprowadzonej Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje miasto i gminę, w których zamieszkuje 7642 osoby. Burmistrzem Miasta i Gminy Ćmielów jest Pan Jan Kuśmierz.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie został powołany na mocy Uchwały Nr XX/35/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy Ćmielów z dnia 7 marca 1990 roku w sprawie powołania jednostki budżetowej – Terenowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie.

Ośrodek posiada własny REGON: 005660445 i NIP: 661-20-43-699
Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie jest Pani Ewa Terczak.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut przyjęty Uchwałą Nr IV/34/2011 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie. W § 7 statutu widnieją nieaktualne zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym. Podczas zmiany statutu należy dostosować publikatory ustaw do nowo obowiązujących na dzień wydania dokumentu.

Uchwałą Nr XV/132/2012 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 28 lutego 2012 roku w sprawie: zmiany Uchwały Nr IV/34/2011 z dnia 17 lutego 2011 roku w sprawie uchwalenia statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie.

Regulamin organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie zatwierdzony przez Burmistrza Miasta i Gminy w dniu 25 stycznia 2012 roku.

Uchwałą Nr XV/107/2007 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

*Stwierdzono
nieaktualność*

Uchwałę Nr XV/108/2007 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 13 grudnia 2007 roku w sprawie ustalania sposobu sprawienia pogrzebu oraz zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu.

Uchwałę Nr XXIV/204/2013 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 24 stycznia 2013 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Ćmielów na lata 2012 – 2015;

Uchwałę Nr XXXV/276/2014 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020;

Uchwałę Nr XXXV/277/2014 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

Uchwałę Nr XXXV/278/2014 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

Zarządzenie Nr 103/2010 Burmistrza Ćmielowa z dnia 2 grudnia 2010 roku w sprawie upoważnienia Kierownika OPS w Ćmielowie do wydawania decyzji administracyjnych.

Zarządzenie Nr 13/2014 Burmistrza Ćmielowa z dnia 26 lutego 2014 roku w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie do podejmowania w imieniu i na rzecz Gminy Ćmielów wszelkich czynności w zakresie uczestnictwa w ogłoszonym przez MPiPS „Programie asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014”.

Zarządzenie Nr 130/2011 Burmistrza Ćmielowa z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie udzielenia Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

S. Gulewicz
Burmistrz Ćmielowa

Zarządzenie Nr 3/2014 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie z dnia 24 lutego 2014 roku w sprawie ustalenia wysokości stawki dziennej w zakresie zasiłku celowego realizowanego w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – koordynator kontroli na podstawie upoważnienia do kontroli nr 560/2014 z dnia 3 czerwca 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską;
2. Barbara Smolanko – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 559/2014 z dnia 3 czerwca 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie* pod poz. 1/2014.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 4-6 czerwca 2014 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r., Nr 00, poz. 182 ze zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

*8.6.2014
S. Smolanko*

2

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182) oraz monitoring zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie mieści się przy ul. Ostrowieckiej 40, 27-520 Ćmielów, tel. 015 86-12-281.

W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje pięć pomieszczeń, wyposażonych w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Warunki lokalowe dobre, dające klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS są: bezrobocie, długotrwała choroba oraz niepełnosprawność.

Ad. 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 1 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej i pracowników socjalnych).

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Ćmielowie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest 8 pracowników, tj.: kierownik, 4 pracowników socjalnych, 2 opiekunki domowe oraz 1 opiekunka świadcząca specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy

B. Kuczyński

z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- **miernik: liczba mieszkańców miasta i gminy**

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = 7 642/4 = 1 910 osób.

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.), na jednego pracownika socjalnego przypada 1 910 mieszkańców.

***Ad. 2. Ocena realizacji zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa
Zasiłki stałe.***

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Zał. Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS) oraz ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2013 wynika, iż pomoc w formie zasiłku stałego w 2013 roku przyznano dla **106 osób**, w tym dla **67 osób samotnych** na łączną kwotę **422 751 zł**, za **85 osób** opłacano składkę zdrowotną w wysokości **34 664 zł**. W roku 2014 na dzień kontroli zasiłek stały otrzymywało **96 osób**, za **74 osoby** Ośrodek opłaca składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane teczki z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

OPS.8122.1.59.1.13; OPS.8122.1.35.1.14; OPS.8122.1.73.1.13; OPS.8122.1.25.1.14;
OPS.8122.1.32.1.13; OPS.8122.1.14.1.14; OPS.8122.1.14.2.14; OPS.8122.1.20.1.14;
OPS.8122.1.38.1.13; OPS.8122.1.6.1.14.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W decyzjach przyznających świadczenia widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

Części decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu nie informowano jednak klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W części skontrolowanych decyzji administracyjnych na zasiłki stałe zespół kontrolny odnotował, iż nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy termin wypłaty świadczenia, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

W kilku przypadkach skontrolowanych decyzji odnotowano także brak daty wypłaty świadczenia.

Decyzje posiadały bogate uzasadnienie faktyczne i prawne.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Decyzje o przyznaniu pomocy klientom dostarczane były za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne zgodnie z art.17 ust.1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności i trybu przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS wynika, iż w roku 2013 pomoc okresową przyznano dla **53 rodzin**, natomiast w roku 2014 do dnia kontroli pomocy okresowej udzielono dla **18 rodzin**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie oraz długotrwała choroba.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS.8123.1.20.1.13; OPS.8123.1.4.1.14; OPS.8123.1.8.1.14; OPS.8123.1.7.1.13;
OPS.8123.1.15.1.14; OPS.8123.1.17.1.14; OPS.8123.1.5.1.14; OPS.8123.1.5.2.14;
OPS.8123.1.15.1.13.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się m. in. aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń z pomocy społecznej i upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej. Większości decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, przywołując w podstawie prawnej art. 108 kpa oraz

*B. Kozłowski
Przewodniczący*

informując o tym fakcie w sentencji i uzasadnieniu przedmiotowej decyzji. W kilku przypadkach zespół kontrolny odnotował, iż w decyzjach, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności nie poinformowano o tym fakcie klienta w sentencji decyzji.

W kilku przypadkach skontrolowanych decyzji odnotowano brak daty wypłaty świadczenia.

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) oraz ze sprawozdania z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za rok 2013 wynika, iż pomocą w tym zakresie objęto ogółem **773 osób**. Całkowity koszt Programu wyniósł **226 464 zł**, w tym dotacja **135 000 zł** i środki własne **91 464 zł**. Pomoc w formie gorących posiłków otrzymało **ogółem 267 osób**, w tym 98 dzieci do 7 roku życia, 155 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 14 osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W 2013 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku celowego **506 osób z 234 rodzin**. Koszt zasiłków celowych wyniósł **129 080 zł**.

W 2014 roku do dnia kontroli GOPS objął pomocą w formie posiłku **170 osób**, **286 osoby** otrzymało pomoc w formie zasiłku celowego.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów	Cena posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Szkoła Podstawowa w Ćmielowie	102	3,00 zł	Gorący posiłek

*Opis
B. Mielera*

2.	Szkoła Podstawowa w Brzostowie	42	3,00 zł	Gorący posiłek
3.	Szkoła Podstawowa w Podgórzu	10	4,50 zł	Gorący posiłek
4.	Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie	76	4,50 zł	Całodzienne wyżywienie
	RAZEM	230		

Dodatkowo Ośrodek finansuje koszty posiłku 27 dzieci, które uczęszczają do szkół poza terenem gminy Ćmielów.

pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Ćmielów dzieci otrzymują gorący posiłek, co zgodne jest z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

OPS.8121.2.41.6.13; OPS.8121.2.94.1.14; OPS.8121.2.94.2.14; OPS.8121.2.23.3.13;
OPS.8121.2.228.1.13; OPS.8121.2.118.1.14; OPS.8121.2.10.1.14; OPS.8121.2.190.1.13;
OPS.8121.1.212.1.13; OPS.8121.2.155.2.13.

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS.8125.1.10.1.14; OPS.8125.1.60.1.14; OPS.8125.1.108.1.13; OPS.8125.1.108.2.13;
OPS.8125.1.48.1.14; OPS.8125.1.154.1.13; OPS.8125.1.76.1.14; OPS.8125.1.36.1.13;
OPS.8125.1.22.1.14.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację

materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Ponadto w roku 2013 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, rozporządzenia w sprawie realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz Uchwały Nr XXII/148/2005 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie określenia zasad i kryteriów odpłatności za dożywianie uczniów, w 2014 roku natomiast w związku z Uchwałą Nr 22 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, a także zgodnie z Uchwałą Nr XXXV/277/2014 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 oraz Uchwałą Nr XXXV/278/2014 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

W decyzjach widniały aktualne publikatory wymienionych aktów prawnych.

Części decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu nie informowano jednak klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W części skontrolowanych decyzji administracyjnych na zasiłki celowe lub posiłek zespół kontrolny odnotował, iż nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy termin wypłaty świadczenia lub realizacji posiłku, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 3/2013 i Zarządzeniem Nr 3/2014 Kierownika OPS w sprawie ustalenia stawki dziennej w zakresie zasiłku celowego realizowanego w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” dzienna kwota zasiłku celowego wynosiła 4 zł dla jednej uprawnionej osoby. Kwotę miesięczną świadczenia ustalano jako iloczyn kwoty 4 zł, liczby osób uprawnionych w rodzinie oraz liczby dni w miesiącu.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze określa Uchwała Nr XV/107/2007 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Koszt 1 godziny usługi opiekuńczej od roku 2007 do dnia kontroli wynosi 6,60 zł.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w formie zaspokojenia niezbędnych i codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej oraz w miarę możliwości zapewnienia kontaktu z otoczeniem osobom samotnym oraz w miarę możliwości osobom i rodzinom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina takiej pomocy nie może zapewnić. Usługi przyznawane są decyzją administracyjną na podstawie wniosku złożonego przez osoby zainteresowane oraz wywiadu środowiskowego wraz z niezbędną dokumentacją. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponoszą odpłatność w zależności od posiadanego dochodu, nieodpłatnie usługi świadczone są w przypadkach, kiedy dochód osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. W decyzji administracyjnej wydawanej przez Kierownika OPS zawarte są: okres

*B. Wójcik
OPS
Ćmielów*

świadczenia usług, ilość godzin, wysokość odpłatności, termin i miejsce dokonywania opłaty za świadczone usługi. Części decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w postanowieniu nie informowano jednak klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu nie informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. W części skontrolowanych decyzji administracyjnych zespół kontrolny odnotował, iż nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy termin realizacji usługi wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

Usługi realizowane są przez dwie opiekunki zatrudnione na umowę o pracę przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie

W roku 2013 usługi świadczone były na rzecz 23 osób, w roku 2014 w okresie styczeń – maj z tej formy pomocy skorzystało 22 osoby.

Sprawdzono następujące akta spraw:

OPS.8125/2/2/1/09; OPS.8125.2.10.1.12; OPS.8125.2.10.1.14; OPS.8125.2.11.1.14;
OPS.8125.2.11.1.14; OPS.8125.2.5.1.13; OPS.8125.2.7.1.12; OPS.8125.2.5.1.12;
OPS.8125.2.2.1.14.

W aktach klientów znajdują się m. in.: wniosek, wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, oświadczenia klientów, decyzje administracyjne.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie realizuje zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. W myśl art. 50 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami

psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 roku Nr 189, poz. 1598 ze zm).

Kontrolowana jednostka specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania w 2013 roku świadczyła u 11 osób, w roku bieżącym z tej formy pomocy korzysta 10 osób. Usługi te świadczone są przez osobę z odpowiednim przygotowaniem zawodowym, zatrudnioną przez Ośrodek w ramach umowy o pracę.

Sprawdzono akta, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

OPS.8125/3/10/1/2014; OPS.8125/3/10/1/2014; OPS.8125/3/5/1/2014; OPS.8125/3/6/1/2013; OPS.8125/3/6/1/2013; OPS.8125/3/7/1/2013; OPS.8125/3/7/1/2014; OPS.8125/3/8/1/2014.

W aktach klientów znajdują się m. in.: wnioski klientów, wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, oświadczenia klientów, zaświadczenia z poradni zdrowia psychicznego, karty leczenia szpitalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, decyzje administracyjne. W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół kontrolny odnotował, iż nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy termin realizacji świadczenia, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

Do trybu i zasadności udzielonej pomocy nie wnosi się zastrzeżeń.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. Ośrodek opłaca pobyt 11 mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej, w 2014 roku koszt udzielonej na ten cel pomocy wyniósł **115 664 96 zł.**

B. Kozłowski

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej OPS w Ćmielowie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2013, jak wynika z informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Załącznik Nr 2 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) oraz ze sprawozdania MPiPS – 03 za 2013 rok objęła **317 osób** zasiłkiem celowym na łączną kwotę **185 705 zł**, w tym **25 osób** na kwotę **8 193 zł** specjalnym zasiłkiem celowym. W roku 2014 do dnia kontroli wsparciem w formie zasiłku celowego objęto **149 osób**, w tym **13 osób** specjalnym zasiłkiem celowym. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na zakup żywności oraz dofinansowanie opłat mieszkaniowych. Najczęstszym powodem ubiegania się o zasiłek celowy specjalny były wydatki na pokrycie kosztów zakupu opału, żywności, dofinansowanie do remontu mieszkania.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłki celowe – OPS.8121.1.107.1.14; OPS.8121.1.42.1.14; OPS.8121.1.130.1.13; OPS.8121.1.77.2.14; OPS.8121.1.77.3.14; OPS.8121.1.57.1.14; OPS.8121.1.54.1.14; OPS.8121.1.98.2.13.

Zasiłki celowe specjalne – OPS.8121.1.88.1.14; OPS.8121.1.88.3.14; OPS.8121.1.7.3.13; OPS.8121.1.143.2.13; OPS.8121.1.23.1.14.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W decyzjach na zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów

*Śmielce
OPS*

dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

Części decyzji na zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu nie informowano jednak klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W kilku przypadkach skontrolowanych decyzji administracyjnych zespół kontrolny odnotował, iż decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, podczas gdy termin wypłaty świadczenia, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ćmielowie jest realizowana w formie:

- rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- kierowania i umieszczania w placówkach pomocowych (domach pomocy społecznej, ośrodkach wsparcia, środowiskowych domach samopomocy),

*B. Molek
OPS
Ćmielów*

- motywowania do wizyt u specjalistów (psychologów, terapeutów, lekarzy),
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- organizowania usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- udzielania wsparcia w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego,
- pomocy w redagowaniu pism sądowych, dokumentów aplikacyjnych,
- organizowania szkoleń, przekazywania informacji o dostępnych szkoleniach.

W roku 2013 pomoc w formie pracy socjalnej świadczona była dla 287 rodzin. W 2013 roku zawarto 12 kontraktów socjalnych natomiast od stycznia 2014 roku do dnia kontroli zawarto 5 kontraktów.

Głównymi przyczynami zawierania kontraktów było:

- aktywizacja klientów pod kątem podjęcia zatrudnienia,
- pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia,
- pomoc w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- motywowanie do poprawy warunków mieszkaniowych itp.

Monitorowanie sposobu wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Kierownik OPS posiada na podstawie Zarządzenia Nr 130/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Ćmielów z dnia 30 grudnia 2011 roku upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

W kontrolowanej jednostce zatrudniony jest asystent rodziny, który ma pod opieką 10 rodzin.

OPS w Ćmielowie pozyskał środki finansowe na zatrudnienie asystentów w ramach Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej oraz ze środków własnych budżetu gminy.

B. Gmoch
OPS

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre i dają klientom możliwość przedstawienia swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), na jednego pracownika przypada 1910 mieszkańców.

W § 7 statutu widnieją nieaktualne zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym. Podczas zmiany statutu należy dostosować publikatory ustaw do nowo obowiązujących na dzień wydania dokumentu.

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług, zasiłków celowych i specjalnych celowych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wielkości gospodarstwa rolnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W decyzjach przyznających świadczenia widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

W kilku decyzjach przyznających wsparcie w formie zasiłków stałych i okresowych zespół kontrolny odnotował brak daty realizacji przedmiotowych świadczeń.

Handwritten signature

Handwritten signature

W części decyzji administracyjnych na zasiłki stałe, okresowe, celowe i posiłek z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usługi opiekuńcze, zasiłki celowe oraz specjalne celowe nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, w uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, natomiast w postanowieniu nie informowano jednak klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W części skontrolowanych decyzji administracyjnych każdej formy pomocy zespół kontrolny odnotował, iż nie przywołano art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy termin wypłaty świadczenia lub realizacji usługi i posiłku, wynikający z decyzji przypadał przed dniem uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji.

Pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Ćmielów, w których prowadzone jest dożywianie dzieci otrzymują gorący posiłek, co zgodne jest z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem Ośrodka.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy.

Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej

przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez Kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź

2. Barbara Smolanko

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
ul. Ostrowiecka 38
tel. 15 861 22 81
27-440 Ćmielów
NIP 661-20-43-699, REGON 005660445

Ze strony kontrolowanej:

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ćmielowie
mgr Ewa Terczak

Kielce, dnia

Data podpisania protokołu:

RI
Renata Segiecińska
mgr Renata Segiecińska
Z-CIA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

09.07.2014

okrymoleuu
sofiscie